MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogik, metadologik, innovatsion fan va ta'limga oid ilmiy jurnal

№1/2023

Litsenziya raqami: №095310

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

2023-yil, oktyabr, №1-son

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 218 sahifa, 30-oktyabr, 2023-yil.

TAHRIR HAY'ATI:

Qirg'izboyev Abdug'affor Karimjonovich	tarix fanlari doktori, professor	Bosh muharrir
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna	pedagogika fanlari doktori(DSc), professor	Bosh muharrir o'rinbosari
Hamdamova Maxzuna Tursunovna	pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent	Bosh muharrir o'rinbosari
Jamoldinova Odinaxon Rasulovna	pedagogika fanlari doktori, professor	A'zo
Djamilova Nargiza Nuriddinovna	pedagogika fanlari doktori (DSc), professor	A'zo
Babayeva Dono Razzakovna	pedagogika fanlari nomzodi, professor	A'zo
Sadikova Shoista Akbarovna	pedagogika fanlari nomzodi, professor	A'zo
Jumanova Fotima Uralovna	pedagogika fanlari nomzodi, dotsent	A'zo
Shirbacheyeva Gulchexra Shakirovna	pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent	A'zo
Mirzayeva Farog'at Odiljonovna	pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent	A'zo
Bafayev Muxiddin Muxammatovich	psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent	A'zo
Ne'matov Shuhrat yergashovich	pedagogika fanlari nomzodi	A'zo
Ochilov Sevin Rajaboyevich	Qashqadaryo viloyat Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi Pedagoglarning bilimi hamda ko'nikmalarini baholash sho'basi metodisti	A'zo
Yuldasheva Dilnoza Bekmuradovna	Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent	A'zo
Nurkeldiyeva Dilbar Axmedovna	pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)	A'zo
Radjapova Zuxra Tirkashevna	pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent	A'zo
Gaynazarova Gulbahor Abdullayevna	pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent	A'zo

Muassis: **"Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ**

Hamkorlarimiz: **Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti,**
Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti

MUNDARIJA

"Ta'lim sifatini oshirish – Yangi O'zbekiston taraqqiyotining yakka-yu yagona to'g'ri yo'lidir" 6
Qirg'zboyev Abdug'affor Karimjonovich
Ta'lim muassasalarida ma'naviy-ma'rifiy ishlarni takomillashtirish mexanizmlari 8
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna
Влияние игровой деятельности в процесс изучения английского языка в ДОО 11
Хамдамова Махзуна Турсуновна
Methodological advancements in the English instruction of preschoolers 15
Asiljonova Shohsanam Doniyorovna
Yangi O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar 18
Babayeva D. R.
Maktabgacha yoshdagi bolalarni iqtisodiy tarbiyalashda pedagoglar va ota-onalarning o'zaro ta'siri 21
Bozorbayeva Gulruh Alisher qizi
Zamonaviy sharoitlarda maktabgacha ta'lim tizimida metodik ishlarni tashkil etish 25
Fayziyeva Mabudaxon Muxammadjonovna
Неполные предложения как объект исследования 28
Ибатова Амира Шавкатовна, Юлдашева Дилноза Бекмуродовна
Lider va uning fazilatlari xorijlik olimlar va tadqiqotchilar nigohida 32
Irgasheva Madinabonu Baxromjon qizi
Ijtimoiy tarbiyada mahallaning o'rni 36
Raximberganova Munojat Muzaffar qizi, Iskandarov Nodirbek Ravshanbekovich
Maktabgacha yoshdagi bolalarni ijodiy faoliyatga o'rgatishda STEAM ta'lim texnologiyasining ahamiyati 38
Kojageldiyeva Aziza Muxsum qizi
Kredit-modul tizimida mustaqil ta'limni tashkil etishning sharoit va imkoniyatlari 41
Mirzayeva Faroxat Odiljonovna,Odiljonova Shoxsanam
Tolerantlikning tarixiy-falsafiy va psixologik ildizlari 46
Bafayev Muxiddin Muxammadovich
Особенности занятий спортом в подростковом возрасте и
их влияние на школьную успеваемость учеников 50
Ризаев Азизжон Рахимджанович
Maktabgacha ta'limda zamonaviy axborot texnologiyalari 54
Marasulova Dono Nigmatullayevna
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilarini ma'naviy fazilatlarini shakllantirish texnologiyalari 59
Matchanov B. O.
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda hayot xavfsizligi ko'nikmalarini
shakllantirishning psixologik xususiyatlari 63
Muratova Munavvar O'rol qizi
Развитие речи дошкольников как социально-коммуникативный процесс 67
Нажмиддинова Гулноза Одиловна
Bo'lajak tarbiyachilarning mediakompetentligini oshirish mexanizmlari 70
Nazarmatova Dilshoda Umarali qizi
Методика развития речи дошкольников 74
Очилова Хилола Шералиевна
Okul öncesi dönemde bulunan çocuklar için anne-babalarin
çocuk kitaplari seçim kriterlerinin incelenmesi 78
Elem Göktaş
Дидактическая игра как средство экологического образования детей дошкольника 87
Равшанова Наргиза Норбоевна
Отешова Гульнур Кабуловна

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Оценка эффективности цифровых технологий по сравнению с традиционными методами управления качеством образования в дошкольных учреждениях ... 91
Хайдаров Р.
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda dizaynerlik qobiliyatini rivojlantirish metodikasi ... 95
Radjapova Zuxra Tirkashevna
Развитие коммуникативной компетентности среди будущих дошкольных учителей ... 100
Садикова Шоиста, Тохирова Шохсанам
Maktabgacha ta'limda yuksalish ... 104
Shirbacheyeva Gulchehra Shakirovna, Nuraliyeva Rahbaroy Ravshanbek qizi
Maktabgacha ta'lim muassasalari tarbiyachilarini kasbga yo'naltirib o'qitishda metodik tayyorgarligini takomillashtirish yuzasidan xalqaro tajribalar ... 106
Sultansaidova Mushtariy Abzalxanovna
Model of Professional Competencies Preschool Education Teacher ... 109
Tokhirova Shokhsanam
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda ijtimoiy ongni shakllantirishning metodik shart-sharoitlari ... 114
Xo'jamatova X. M.
Zamonaviy o'zbek oilalarda bolalarni milliy ruhda tarbiyalashda qadriyatlarning o'rni ... 119
Yakubova Zilola Zikirovna
Maktabgacha yoshdagi bolalarga til o'rgatishda o'yinlardan foydalanish ... 122
Mirkasimova Zilola Alisherovna
Maktabgacha yoshdagi bolalarni kitob o'qishga qiziqtirishda psixologik qo'llab-quvvatlash ... 124
Musratova Zilola Ulugbekovna
Maktabgacha yoshdagi bolalarning shaxslararo munosabati ... 128
Alimova Gulchehra Qobilovna, Sadikova Durdona Shohasan qizi
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida sahnalashtirish faoliyatini tashkil etish shakllari ... 132
Teshabayeva Zamira Sobirovna
Maktabgacha yoshdagi bolalarda qadriyatlar shakllanishida xavotirli holatning ahamiyati ... 135
Maxmudova Dilorom Axmadovna
MTT direktorlarini menejerlik faoliyatiga tayyorlash yo'nalishlari ... 137
Nabiyev Erkin Esanovich, Xushiyeva Gavxar Mamatkarimovna
Xorijiy tillarning psixologik xususiyatlari ... 140
Atayev Shukur-Ali Ayub-Aliyevich
Possibilities of Developing Social Competence in Future Educators ... 143
Khalilova Dilnoza Furkatovna
Bo'lajak o'qituvchilarning innovatsion kompetensiyasini rivojlantirish tamoyillari ... 146
Jumanova Fatima Uralovna
Talabalarning kasbiy kompetentliligini integrativ yondashuv asosida rivojlantirish texnologiyasi ... 149
Kamalova Gavhar Akbarovna
Til leksik sistemasining kognitiv aspekti nazariyasi ... 152
Muzaffarova Nodira Mardonovna, Umarova Obida Avazxonovna
Madaniyatlararo muloqot asosida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning samaradorligi ... 156
Ne'matova G. A.
Soha mutaxassislarining ijtimoiy psixologik bilimdonligini oshirish muammolari ... 160
Norboyeva Dilafruz Jumakulovna
Abdulla Oripov she'riyatida qush nomlari uslubiy vosita sifatida ... 163
Yuldasheva Dilnoza
Talabaning tadqiqotchilik qobiliyatini rivojlantirishda ilmiy uslubning ahamiyati ... 166
Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna
Raxmatova Saodat Amrakulovna
Ona bilan munosabatning o'smir tomonidan guruhni idrok etilishiga ta'sir xususiyatlari ... 172
Abdullayeva Dilbar Ubaydullayevna

Основные аспекты передачи способностей и генетических характеристик от родителей ... 176
Тургунов Абдурашид Абдуманнобович
Onalik munosabati autizm sindromli bolalarni ruhiy rivojlanishining omili sifatida ... 182
Asrarxanova E'tibor Abduvaxob qizi, Lutfullayeva Iroda Abduvaxob qizi
Psixik yetuklik bolaning maktab ta'limiga psixologik tayyorligi ko'rsatkichi sifatida ... 186
Jalilova Saboxat Xalilovna
O'smirlar tasavvurida stressogen ta'sirlarning psixologik tahlili ... 191
Ismoilova Nurjaxon Zuxuriddinovna
Seminar mashg'ulotlarini samarali tashkil etishning "kouching" shakli ... 196
Mamatkulova Kimyoxon Abdujalilovna
Shaxs o'zini o'zi faollashtirishi tushunchasining ilmiy mohiyati ... 199
Qurbonboyev Azimbek Nazirboy o'g'li
Ma'naviy taraqqiyotni ta'minlashda tarbiya texnologiyalaridan foydalanish samaradorligi ... 202
Muxsiyeva Aziza Shamsitdinovna
Pedagoglarda frustratsion tolerantlik namoyon bo'lishining psixologik xususiyatlari ... 205
Nurmatov Nurhayot Nurziytot o'g'li
Kreativ yondashuv asosida talabalarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlashning pedagogik-psixologik xususiyatlari ... 209
Farxodov Fozil Baxrom o'g'li, Adizova Gulzoda Mehridinovna
Социально-педагогическая компетентность воспитателя ДОО ... 212
Ширбачеева Г. Ш., Тиллябаева М. Х.
Inklyuziv ta'lim jarayonida o'quvchilarni kasbga yo'naltirishning o'ziga xos qirralari ... 215
Xusanov Samariddin Maxmadaminovich

MAKTABGACHA PRE-SCHOOL ДОШКОЛЬНОЕ

MAKTABGACHA TA’LIM TASHKILOTLARIDA SAHNALASHTIRISH FAOLIYATINI TASHKIL ETISH SHAKLLARI

Teshabayeva Zamira Sobirovna
CHDPU “Maktabgacha ta’lim metodikasi” kafedrasi dotsenti, PhD

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha ta’lim tashkilotida sahnalashtirish faoliyatining ahamiyati, sahnalashtirilgan o‘yin faoliyati shakllari turlari va ularni tashkil etish usullari bayon etilgan. Ta’riflab o‘tilgan tafsiflar maktabgacha ta’lim tashkiloti tarbiyachi pedagoglari shuningdek metodistlarning ish faoliyati tajribalarini o‘rganish tufayli yoritildi.

Kalit so‘zlar: sahnalashtirish, o‘yin faoliyati shakllari, ijodiy faoliyat, faollashuv, tashabbuskorlik, emosional rivojlanish, ijrochilik.

Abstract: This article discusses the importance of staging in preschool education, the types of staged play activities and ways to organize them. The descriptions were clarified due to the study of the experience of teachers of preschool education, as well as methodologists.

Key words: staging activities, forms of play activities, creative activity, activation, initiative, emotional development, performance.

Аннотация: В статье обсуждается важность постановки в дошкольном образовании, формы постановочной игровой деятельности и способы ее организации. Описания уточнены благодаря изучению опыта педагогов дошкольного образования, а также методистов.

Ключевые слова: постановочная деятельность, формы игровой деятельности, творческая активность, активизация, инициативность, эмоциональное развитие, перформанс.

KIRISH

Yurtimizda olib borilayotgan keng ko‘lamli ijtimoiy-ma’naviy islohotlar, fan-texnika va ishlab chiqarishning keskin rivojlanib borayotganligi – jamiyat talablariga javob bera oluvchi shaxsni tarbiyalash masalasini kun tartibiga ko‘ndalang qo‘ymoqda. Kelajak poydevori bo‘lgan, har jihatdan mas’uliyatli, ma’naviy yetuk, bir so‘z bilan aytganda jamiyat taraqqiyoti uchun munosib hissa qo‘sha oladigan yoshlarni tarbiyalash muhim ahamiyat kasb etmoqda. Maktabgacha ta’lim tizimi uygun rivojlangan shaxsni shakllantirishda muhim bosqich hisoblanadi, chunki maktabgacha yoshdagi bolaga singdirilgan bilim va qadriyatlar uning kelgusidagi butun hayotini belgilab beradi. Keyingi yillarda O‘zbekiston Respublikasida maktabgacha ta’lim-tizimini rivojlantirish va samarali faoliyat ko‘rsatishiga qaratilgan bir qator normativ-huquqiy hujjatlar, O‘zbekiston Respublikasi prezidentining qarorlari va Farmonlari qabul qilindi.

Maktabgacha ta’lim tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘grisidagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 9-sentabrdagi qarorida milliy-madaniy, tarixiy qadriyatlarni aks ettiruvchi va bolalikdan kitob o‘qishga qiziqishni uyg‘otuvchi o‘quv-metodik, didaktik materiallar va badiiy adabiyotlarni tayyorlash hamda maktabgacha ta’lim tashkiloti faoliyatiga joriy etish bo‘yicha chora tadbirlarni amalga oshirish vazifalari belgilab berildi.

O‘zbekiston Respublikasining Maktabgacha ta’lim va tarbiya to‘grisidagi qonunning 4-moddasida har bir bolaning iste’dodi nishonalarini, ishtiyoqlari va qobiliyatlarini rivojlantirish uchun shart-sharoitlar tengligi, maktabgacha bo‘lgan yoshdagi bolalarga ta’lim-tarbiya berish oila hamda maktabgacha ta’lim tashkiloti tarbiyabiy ta’sirining birligi keltirilgan.

Maktabgacha yosh-shaxsning dastlabki kamol topish davridir Har bir bola shaxsining rivojlanishi, jumladan ijodiy qobiliyatlarini shakllantirishda uni adabiyotga, san’atga qiziqish va xalqimizning boy madaniy merosiga nisbatan hurmatni tarbiyalash vazifalarini amalga oshirishda pedagog yetakchi ro‘l o‘ynaydi. Maktabgacha yoshdagi bolalarda ijodiy qobiliyatlarini shakllantirishda tarbiyaning turli metodlarini qo‘llash va “Ilk qadam”

davlat o'quv dasturida belgilab berilganidek, o'quv tarbiyaviy faoliyatning o'zaro uyg'unligini taminlash, ularni o'yin tarzida tashkil etish lozim.

Maktabgacha ta'lim tashkilotida sahnalashtirilgan faoliyat shakllarini tahlil qilishdan asosiy maqsad, maktabgacha ta'lim tashkilotida sahnalashtirish faoliyatiga oid mamlakatimiz va xorijiy olimlarning pedagogik g'oyalarini o'rganish hamda amaliyotga tatbiq qilish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

MAVZUGA OID IZLANISHLAR TAHLILI

Taniqli rus ma'rifatchisi va pedagogi, bolalar teatri asoschisi A. T. Bolotovning fikricha, "spektaklga tayyorgarlik davrida oila a'zolari va kattalar tomonidan ko'rsatiladigan madad bola tarbiyasida alohida ijobiy rol o'ynashi mumkin" [4; 131-b].

XIX-XX asrlarda pedagogika sohasida teatrga axloqiy va badiiy-estetik tarbiyaning asosiy elementi sifatida qaraslar shakllanadi. N. A. Berdayev, V. M. Solovyov kabi ijodning psixologik asoslarini tadqiq etgan, ijodkor shaxsning shakllanishi muammolarini o'rgangan mutafakkirlarning falsafiy asarlari teatr pedagogikasining shakllanishiga turtki bo'ldi.

Rus shoiri, adabiyotshunos, teatr pedagogi Nikolay Nikolayvich Baxtin bolalarda "dramatik instinkt" mavjudligini e'tirof etdi. Bu esa teatr san'atining muhimligini yana bir bor eslatdi. Baxtin bolalardagi ushbu "instinkt"ni rivojlantirib borishni tavsiya etdi. U oilada ulg'ayayotgan bolalarga qo'g'irchoq teatri, komik teatr, soya teatrining mos kelishini va ularda ertak, tarixiy, etnografik va maishiy mazmundagi pyesalarni qo'yish mumkinligini ta'kidlab o'tgan. Uning fikricha, teatrda o'ynash 12 yoshgacha bo'lgan bolaning bo'sh vaqtini foydali o'tishiga xizmat qiladi [5; 182-b].

Kattalarning to'g'ri boshqaruvi ostida bolaning dramatik o'yinga bo'lgan qiziqishi uning rivojlanishi uchun ulkan naf keltirishi mumkin.

Zamonaviy bosqichda bolalarning teatrlashtirilgan faoliyatga bo'lgan qiziqishi ortgan. Voqelikka bo'lgan faol ijodiy munosabat, insonga va insonparvarlikka yo'naltirilgan pedagogik dastur va texnologiyalar hozirda ilg'or g'oyalar deb hisoblanmoqda. Pedagog-psixologlar san'at yordamidagi estetik tarbiyaga didni, hissiyotni rivojlantiruvchi, tabiat, borliq va o'z-o'ziga munosabatni shakllantiruvchi jarayondek baho berib, uning qimmatliligini alohida ta'kidlaydilar.

NATIJA VA MULOHAZALAR

O'rganilgan adabiyotlar va kuzatuvlarimizning ko'rsatishicha teatr san'ati bola shaxsining har tomonlama rivojlanishiga ko'maklashadi, teatr san'ati bilan muloqot qilib borar ekan, bolalar bir-biriga nisbatan toqatli, kelishuvchan, og'ir-bosiq bo'lib, o'zini tartibga solib oladi. Teatr maktabgacha yoshdagi bolalarning his-tuyg'ulari va kayfiyati (ruhiyati) ga kuchli ta'sir o'tkazadi, ularning fikrlash doirasini kengaytirib, nutqini boyitadi, axloqiy-ma'naviy tasavvurini shakllantiradi, intellektual qobiliyatlarini oshiradi. Teatr bolani ma'naviy tarbiyalaydi. Teatr – sehrli olam, unda bola o'ynab, quvonadi, o'ynab atrof olamni o'rganadi, yani uning ichki olami boyiydi. Bolada ijodga e'tibor, qiziqish, intilishning namoyon bo'lishi uning taassurotlarini yangilaydigan emotsional undovlarni talab qiladi. Bu borada teatrlashtirish faoliyatining juda katta ijobiy ahamiyatini alohida ta'kidlash mumkin. Pedagogik jihatdan to'g'ri tashkil qilingan bu kabi faoliyat bola hayotiga yangi mazmun olib kiradi. Quvonch hissini uyg'otib, barcha kuch va qobiliyatlari, jumladan, nutqiy rivojlanish qobiliyatlarini faoliyatga safarbar qilishga undaydi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotida sahnalashtirilgan o'yin faoliyati shakllari bir necha xil bo'lib, u o'zining barcha turlari bilan bolalarni badiiy tarbiyalash, estetik rivojlantirishga ko'maklashadi. Ularni yangi taassurotlar bilan boyitadi, avval egallagan bilimlarini mustahkamlaydi, faollashtiradi, tashabbuskorligi, nutqi, badiiy didini rivojlantiradi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotida sahnalashtirish faoliyatini o'tkazish vaqti belgilanmagan, ushbu faoliyatni pedagogik faoliyatdan kelib chiqib ya'ni integrativlik prinsipiga tayangan holda tashkil etish mumkin.

Quyida maktabgacha ta'lim tashkilotida sahnalashtirish faoliyatini tashkil etishning turli shakllarini keltirib o'tamiz:

Ta'limiy faoliyatlar. Ta'limiy faoliyat bir vaqtning o'zida ta'limiy va tarbiyaviy vazifalarini bajarishi kerak. Uning mazmuni, shakli va metodi uch maqsadga erishishi uchun qaratilgan bo'lishi lozim: nutq va teatr-ijrochilik faoliyati ko'nikmalarini rivojlantirish; ijodkorlik muhitini yaratish; bolalarning ijtimoiy-emotsional rivojlantirish.

Ko'ngilochar o'yinlar. Ko'ngilochar o'yinlar san'atning barcha shakllarini birlashtiradi. Ularning ko'p turlari mavjud bo'lib konsertlar, qo'girchoq teatri tomoshasi, bolalar, tarbiyachi-xodimlar va ota-onalar hamkorligida tayyorlangan sahna teatri yoki qo'girchoq teatri tomoshalarini o'z ichiga oladi.

Bayramlar. Tashkil etilgan bayramlar bolalarga quvonch bag'ishlab, ijodiy qobiliyatlarini namoyon etish imkoniyatini berishi lozim.

Bayramlar bolalarning xotirasida uzoq vaqt saqlanib qoladigan taassurotlar manbayidir. Shu sababli bayramga tayyorgarlik jarayonida, eng avvalo, yaxshi tayyorlangan senariy, har bir bolaning bayram tadbirlaridagi ishtiroki, kayfiyati va san'at turlarining o'zaro uyg'unligiga e'tibor qaratish muhim.

Professional teatr studiyalarining namoyishlari. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida professional teatr studiyalari (sirk, qo'girchoq teatri, sahna teatri) namoyishlarining tashkil etilishi.

To'garak ishi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarning sahnarlashtirilgan faoliyatini tashkil etishning ya'na bir shakli to'garak ishidir. To'garak ishlari quyidagi masalalarni hal etishda yordam beradi: bolalarning fantaziyasi, tasavvuri, barcha turdagi xotiralari va ijodkorliklarini (badiiy nutq, musiqali o'yin, raqs, sahna) rivojlantiradi.

Agarda maxsus teatr to'garagi tashkil etilgan bo'lsa, teatr to'garagi rahbari ishtirok etishni xohlagan bolalar bilan ish olib boradi. Bunda rahbar rejissor bo'ladi, bolalar esa aktyor vazifasini bajaradi. Rahbar o'z oldiga maqsad qo'yadi bolalar bilan ishlashda ssenariy, rejissorlik va sahnalashtirilgan ish bilan chegaralanmaslik, maktabgacha ta'lim tashkilotida o'tadigan davri davomida bolalarda ijodkorlik qobiliyatini shakllantirishi lozim.

Butun spektaklning sahnalashtirish ishi esa maxsus mashg'ulotlarda, haftada bir marotaba 30–40 daqiqa davomida kunning birinchi yoki ikkinchi yarmida o'tkaziladi. Mashg'ulotlarni tashkil qilish jarayonida shunga e'tibor qaratish joizki, agar bolada bilim ko'nikma bo'lsa-yu, qiziqish, xohish bo'lmasa faollik bo'lmaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqoridagi keltirilgan mulohazalardan kelib chiqib, maktabgacha yoshdagi bolalar bilan sahnalashtirish faoliyatini rivojlantirish mazmuni quyidagilardan iborat bo'lishi lozim degan xulosaga kelish mumkin:

- Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarning ijodiy faolligi uchun sharoit yaratish;
- Tarbiyalanuvchilarning san'at sohasiga doir qobiliyatlarini aniqlash va shakllantirish;
- Pedagogik jarayonda, faoliyat markazlarida teatrlashtirilgan va boshqa faoliyat turlarining doimiy aloqadorligi uchun sharoit yaratish;
- Bolani ma'naviy tarbiyalash, atrof-olam bilan tanishtirish, emotsional olamini boyitish, ijodga etibor va qiziqish uygotish;
- Kommunikativ munosabatlarni rivojlantirish, o'rtoqlarini eshita olish va o'zaro fikr-mulohazalarni inobatga olgan holda ishlash malakalarini rivojlantirish;
- Bolalarni teatr madaniyatiga oshno qilish;
- Xalqimizning boy madaniy-ma'naviy merosi haqida tushuncha va tasavvurga ega bo'lish va ularni qadrlashga o'rgatishdan iborat.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Mirziyoyev Sh. M., Maktabgacha ta'lim tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'grisidagi qarori. 09.09.2017 PQ–3261-son O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari to'plami, 2017-y., 37-son, 984-modda.
2. O'zbekiston Respublikasining "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida"gi Qonuni. 16.12.2019 O'RQ–595-son Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 17.12.2019-y., 4160-son, 4-modda.
3. O'zbekiston Respublikasining ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari. Maktabgacha ta'lim vazirligi MH–1- son buyrug'i. T.: 2018. 18 iyun. 31b.
4. Болотов Андрей Тимофеевич. Избранное.-- Псков: изд-во ПОИПКРО, 1993. http://az.lib.ru/b/bolotow_a_t/text_0020.shtml
5. Мурдалов М. М. Провинциальный библиографъ: Николай Николаевич Бахтин. – М.: Издательские решения, 2020. – 518 с. – ISBN 978–5–4490–5688–7.
6. Qodirova F. R., Toshpo'latova Sh. Q., A'zamova M. N. Maktabgacha pedagogika / O'quv qo'llanma. – T.: Ma'naviyat, 2013.137 b.
7. Teshabayeva Z. S. Bolalarni sahnalashtirish va ijodiy faoliyatga o'rgatish/Darslik T.: MALIK PRINT, 2022. 72–74 b.
8. Усова А. П. Обучение в детском саду / Под.ред. А. В. Запорожца. –3 еизд. Испр. – М.: Просвещение, 1991. – 168 с.

Muharrir: **Qurbonov Sherzod Ismatillayevich**

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov
Musahhih: Xondamir Ismoilov
Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2023. № 1

© Materiallar koʻchirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida koʻrsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

"Maktabgacha va maktab ta'limi"
jurnali

26.06.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №095310

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga ilmiy maqola, reklama materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @iqtisodiyot_77
Тел.: 93 718 40 07

Manzilimiz: Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod tumani 15-mavze 19-uy